

ΕΤΗΣΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΥΘΡΕΑΣ

Σωματείο «Ελεύθερη Κυθρέα»

Τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο των θυμάτων της Τουρκικής Εισβολής της περιοχής Κυθρέας, την Κυριακή, 2 Οκτωβρίου, 1994, στον Ιερό Ναό Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς, που οργανώνει το σωματείο «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ».

Του μνημοσύνου και της δέησης για τη διακρίβωση της τύχης των αγνοουμένων προέστη ο Πανοσιολογιότατος ηγούμενος της Ιεράς Μονής Κύκκου κ.κ. Νικηφόρος.

Την επιμνημόσυνο δέηση έψαλλε η χορωδία της Μονής που έδωσε αίγλη και μεγαλοπρέπεια στην όλη τελετή και θύμιζε σ' όλο το εκκλησίασμα εκείνη την εποχή των Βυζαντινών που οι ύμνοι και οι παρακλήσεις προς το Δημιουργό έβγαιναν με τόνο και χρωματισμό και νόμιζε κανείς πως έβγαιναν από αγγελικά στόματα.

Κατάλληλη επιμνημόσυνη ομιλία έκαμε η έντιμη Υπουργός Παιδείας κ. Κλαίρη Αγγελίδου που πραγματικά με τα γλαφυρά και ποιητικά της λόγια κατασυγκίνησε το πολυπληθές εκκλησίασμα.

Ελεγείο

(Στους νεκρούς στρατιώτες του 1974)

Κλαίω για το χαμένο αδελφό.

*Αυτόν που αγωνίστηκε για την ελπίδα,
την αγάπη, την ειρήνη.*

*Κλαίω γι' αυτόν που έπεσε μια νύχτα
από τα άδικα της προδοσίας μαχαίρια.*

*Κλαίω γι' αυτόν που ταξιδεύοντας
με μια άκατο στης ζωής το ποτάμι*

*είδε στην αντίπερα όχθη την αλήθεια
της μικρότητάς μας,
κι όμως δε δίστασε να γυρίσει
για να μας σώσει, τους μικρούς.
Αυτόν που είδε πόσο είμαστε ανάξιοι
και δε φοβήθηκε να πεθάνει
για να χεί νόημα κι αξία η ζωή μας.
Κλαίω γι' αυτόν που κρατώντας
ένα τριαντάφυλλο της θύμησης
είδε να το μαδάμε για τη λησμονιά.
Κλαίω για τον αδελφό μου
που ήταν είκοσι χρονών
και γεύτηκε όλη την πίκρα
κι όλο τον καημό ενός αιώνα.*

Μνημονεύουμε σήμερα και κλαίμε τους χαμένους αδελφούς μας, θύματα του ανεμοστρόβιλου που μας σάρωσε το '74. Ανθρώπους που βγήκαν απ' τα σπλάχνα της γης της Κυθρέας. Ανθρώπους, που με τον ύπνο ακόμα στα βλέφαρα, βρέθηκαν μπροστά στο θάνατο. Ανθρώπους, που ήταν ευτυχισμένοι στη γη τους και το βίος τους, μέχρι την ώρα που ξεκίνησε η θανατηφόρα συμφωνία των αρμάτων και των βομβών... και τότε σταμάτησε το κελάρυσμα του κεφαλόβρουσου· και τότε η Αγία Μαρίνα σταμάτησε να γλυκονανουρίζει τα παιδιά της Κυθρέας, που αλαφιασμένα πήρανε τη στράτα της φυγής.

Κι είν' αλήθεια πικρή η εκατόμβη, πικρός ο φόρος αίματος που η περιοχή της Κυθρέας κλήθηκε να πληρώσει στο βωμό της πατρίδας.

Δεν μπορώ να μη μνημονεύω τη μάνα που βρέθηκε δολοφονημένη στο Νέο Χω-

ρίο Κυθρέας και το βρέφος της έγλειψε το αίμα στο στήθος της. Γι' αυτό και τιμούμε την ιερή μνήμη όλων των αδικοχαμένων παιδιών της, και προσευχόμαστε στον Κύριο να αναπαύσει τις ψυχές τους.

Γιατί μόνο με την άνωθεν βοήθεια και χάρη θα βρούμε παρηγοριά και παραμυθία στους χαλεπούς καιρούς που βρεθήκαμε. Δεν υπάρχει σκληρότερη κατάσταση από την εχθρική κατοχή. Εχθρική κατοχή σημαίνει τη βαναυσότερη έλλειψη ελευθερίας. Αυτή η έλλειψη ελευθερίας, όπως συνέβη και εξακολουθεί να υφίσταται στην Κύπρο, «δειγματίζει και στιγματίζει ολόκληρη την οικουμένη, αποτελώντας όνειδος για τη σύγχρονη κοινωνία».

Αποτελεί καταισχύνη, διότι επιβεβαιώνει και εδραιώνει την αναλγησία του χυδαιότερου «αξιώματος», της φιλοσοφίας του «Beati possessores», δηλαδή του «μακάριοι οι κατέχοντες».

Αποτελεί καταισχύνη, γιατί ο χρόνος θεωρείται παράγων λήθης και «χαλαρότητας», δηλαδή παχυλής αδιαφορίας και ηθικής υπνηλίας.

Αποτελεί καταισχύνη, διότι η συνέχιση της κατοχής συνιστά καταστροφή του πολιτιστικού περιβάλλοντος ενός τόπου στον οποίο βλάστησε μέγας πολιτισμός με διαχρονικά δημιουργήματα ομορφιάς και μνήμης.

Η Κύπρος, σύμφωνα με τον ποιητή Σεφέρη, μετρά και κρίνει την ανθρωπιά του κάθε ανθρώπου. Και την ελληνικότητα του κάθε Έλληνα. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι η ζωντανή παρουσία του Ελληνισμού, ανατροφοδοτεί ολόκληρο τον εθνικό οργανισμό και τον πλουτίζει με νέες δυνάμεις και εμπειρίες. Και αλλοίμονο, αν αυ-

τή η παρουσία του Ελληνισμού στο νησί μας εξαφανιστεί.

Όλοι οι ήρωές μας, όλα τα θύματα της τουρκικής εισβολής και κατοχής, καθάρισαν με το άλικο αίμα τους το χώμα του νησιού μας. Ξεπέρασαν το μέτρο. Μια ηρωική πράξη πρέπει να αποβλέπει σε στόχους ύψιστα ηθικούς. Μια ηρωική πράξη δίνει τη δυνατότητα στον αγωνιζόμενο να κάνει επιλογή. Και οι ήρωές μας επέλεξαν να διαφυλάξουν την ελληνικότητα του νησιού μας.

Αυτό το νησί είναι το τελευταίο απομεινάρει της ελληνικής οικουμηνικότητας. Εδώ που επί αιώνες οι ζωντανές σφραγίδες μαρτυρούν για τις ρίζες μας και δείχνουν το αυθεντικό πρόσωπο του τόπου, την αμόλυντη παράδοσή του.

Εδώ που οι άνθρωποι «κοιμόντουσαν κι έβλεπαν όνειρο τη λευτεριά τους». Εδώ, που την ώρα που ο ήλιος θάκανε τελετουργικά την είσοδό του, αυτός ο ήλιος οηλιάτορας που εμποπτεύει τα πάντα, αυτή την ώρα άρχισε το κακό. Τα μάτια κοιτάκθηκαν παράξενα, μαρμάρωσε τα πρόσωπα η απορία. Σβήστηκε το χαμόγελο απ' το πρόσωπο των παιδιών. Σχίσαν τον αγέρα κραυγές τρόμου κι απελπισίας.

«Ούτοι εν άρμασι. Ξερνούν φωτιά. Ανάβει ο κάμπος. Δε διαλέγουν την πραγματεία. Ζώα κι άνθρωποι στο στερνό τους ταξίδι. Απορούν και πεθαίνουν. Τρόμος το στερνό τους βλέμμα. Ίλεως, ο Θεός μαζί τους. Αναπαύσαι, Κύριε, τους αθώους.».

Φευγιό αλλόφρονο. Φύγαμε μ' ό,τι μέσο βρήκαμε. Σμίγονταν τα ποτάμια. Γίνθηκε ένα τεράστιο ανθρώπινο ποτάμι που χύθηκε στον κάμπο. Κι έτσι, απ' τη μια στιγμή στην άλλη, από νοικοκυραίοι κι αφέντες

της γης μας, βρεθήκαμε ξεριζωμένοι και πλάνητες. Μείναμε στο έλεος του Θεού. Πρόσφυγες στον τόπο μας. Λες και δεν είχαμε ποτέ μας σπιτικό. Λες και δεν είχαμε ποτέ μας ένα σπίτι, μια αυλή, έναν κήπο. Πού την κεφαλήν κλίνει; Νόστος πατρίδος. Τα σπίτια μας, τα μέχρι χτες παλάτια της χαράς μας, ερείπια. Οι εκκλησιές μας βουβές, βεβηλωμένες.

Κι εμείς καρφωμένοι. Με τη μνήμη να γυρίζει συνεχώς πίσω. Γιατί, πως θα σκοτώσεις τη μνήμη;

«Οι μνήμες πληγώνονται

στα πλατάνια της Κυθρέας», θα μας θυμίσει η ποιήτρια Χρυσάνθη Ζιτσαία. Ενώ η γριά γιαγιά του ποιητή η εκατόχρονη, ολημερίς κοιτάει κατά το βορρά κι ακούει στην αυλή της ξένα βήματα. Όμως, θα περιμένει να πάει πίσω, γιατί εδώ δεν είναι ο τόπος της για να πεθάνει.

Είκοσι χρόνια μετά, περιμένουμε... Είκοσι χρόνια μετά, η Κύπρος αιμάσσει ακόμα από το βαθύ τραύμα της τουρκικής εισβολής και της κατοχής.

Αλλά, εμείς, ακουμπάμε τη μνήμη στα παλιά μηνύματα της ιστορικής μας συνέχειας και προχωράμε. Εμείς, με τη βεβαιότητα που μας χαρίζει ο παραμυθητικός σφαιρικός λογος ότι δεν ξεγίνονται οι ψυχές, όσο κι αν πασκίζουν να τις ξεκάνουν, αντιτάσσουμε στους επήλυδες την υπερηφάνεια της ομηρικής μας καταγωγής.

Αγωνιζόμαστε για να ελευθερωθούμε, με το κεφάλι ψηλά, πιστοί στις παραδόσεις μας, στις ελληνικές μας ρίζες, στην τρισχιλιετή ιστορία μας, στην πολιτισμική μας κατάσταση, με την οικουμενικότητα και τη διαχρονικότητά της. Γιατί είμαστε αποφασισμένοι, με τη βοήθεια του Θεού, να μην υποκύψουμε. Δε σέρνεται στα γόνατα

ο Ελληνισμός. Η ιστορία της Φυλής μας, είναι μια όρθια πορεία μέσα στο χρόνο.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι πρώτιστη προϋπόθεση για ευόδωση του αγώνα μας είναι η καταξίωση των πνευματικών μας κεφαλαίων, δηλαδή της πνευματικής μας κληρονομιάς.

Άνθρωποι και λαοί αμνήμονες, ασύνδετοι από το ήθος του τόπου τους, για κανένα λόγο δεν μπορούν να συγκροτήσουν κοινωνία με προοπτική ζωής. Στο πνευματικό πεδίο είναι που θα κριθεί το παρόν και το μέλλον του Ελληνισμού.

Και ο Ελληνισμός πρέπει να κρατηθεί σ' αυτή τη γωνιά που λέγεται Κύπρος. Έχουμε χρέος να επαγρυπνούμε και να ενισχύουμε κάθε μέρα την εθνική και την κρατική μας οντότητα με πράξεις. Έχουμε χρέος να διατηρήσουμε αλώβητο τον πολιτισμό που παραλάβαμε, τον ελληνικό μας πολιτισμό.

Έχουμε χρέος προς τα θύματα της Τουρκικής εισβολής που τιμούμε σήμερα να γυρίσουμε στη σκλαβωμένη γη μας. Να ανάψουμε τα καντήλια των ηρώων μας. Των ηρώων μας που πρέπει να 'ναι για μας φάροι δόξας και τιμής. Των ηρώων μας που πήραν το Άριστα της Πατρίδας και πρέπει να αποτελούν πρότυπο και παράδειγμα για τα νιάτα του νησιού μας.

Για τούτο κι εμείς σαν τον ποιητή, δίνουμε όρκο κι υπόσχεση τρανή ότι

*«Εδώ σ' αυτή την Πύλη
θα σταθούμε άγρυπνοι
κι οι ζωντανοί κι οι νεκροί
κι οι αγέννητοι.*

Και θα παλέψουμε όσο βαστούν τα κόκκαλά μας. Ίσαμε την τελευταία σταγόνα».

Ο Θεός θα μας βοηθήσει.